

# Francesc de las Heras. Des de Melbourne

**D'AQUÀ • I D'ALLÀ** «He trigat dos anys a desenvolupar un nou model que simuli el càncer de còlon»

*Francesc de las Heras a la Great Ocean Road.*

Neixes, creixes, et reproduïxes i mors. Així de senzill. La vida, però, no s'atura mai i així és com va començar aquesta història. Un punt d'inflexió: me'n vaig a Austràlia. Acabava de fer un grau en bioquímica a la UAB i un màster en biomedicina a la UB amb l'especialitat en càncer i, després d'uns mesos buscant, em van oferir una beca per fer un doctorat sobre càncer de còlon a Melbourne. En aquell moment sentia que la meua vida tal com la coneixia s'havia acabat per sempre. Pensava que no tornaria... però, fora de catastrofismes i tirant de tòpic, «quan es tanca una porta se n'obre una altra». Deixeu-me que us faci un esbós d'aquesta porta.

Melbourne és una ciutat d'uns quatre milions i mig d'habitants. Un lloc que de punta a punta fa uns 125 km -sí, com de Manresa a Lleida- i on no sorprèn conduir nou hores d'una tacada fins a Sidney per agafar un avió. A nivell cultural, Melbourne és una ciutat oberta i tolerant, on conviuen nombroses ètnies. Àsia i Europa es barregen amb tocs americans per donar pas a un quadre de menjars, olors, vestits i costums diversos. Pel que fa a la qualitat de vida, aquesta es podria ben resumir en el fet que el salari mínim és d'uns 1.900 euros... Però els diners no ho són tot, oi? En general l'estil de vida no és gaire diferent del que jo estava acostumat a seguir. Això sí, aquí dinen a les dotze i és habitual sortir a les cinc de la feina. La recerca, però, té els seus propis horaris.

I com és el món de la recerca? En el meu cas, he trigat dos anys a desenvolupar un nou model que simuli el càncer de còlon -ja diuen que la paciència és la mare de la ciència. Aquest tipus de treball, tot i ser essencial per a fàrmacs que funcionin en pacients, només acaba tenint èxit en un 14% dels casos. Tanmateix, no tindria sentit deixar de contemplar la immensa pressió per publicar nous descobriments i així poder obtenir finançament. Tot plegat, moltes vegades, generant un còctel explosiu. En un estudi recent calculaven que un 39% dels doctorands presenten depressió moderada o severa; sis vegades més que la mitjana de la població. En el meu cas, em considero infinitament afortunat de poder tenir la parella al meu costat; la porta que més feliç em fa haver obert. Malgrat tot, cada cop més, els científics ens movem per l'esperit crític i la resiliència, ja que al cap i a la fi, aquesta acaba sent l'única via per la qual cada dia es poden salvar més vides.

Fa un temps vaig tenir l'oportunitat de parlar amb una pacient de 37 anys amb càncer terminal i em vaig permetre agafar i guardar algunes de les seves paraules: «Amb el que et dona la vida, ets tu qui decideix ser feliç o no...». Però, per descobrir això, potser no cal anar fins a l'altra punta del món.

Francesc de las Heras i Vila fa recerca biomèdica al Peter MacCallum Cancer Centre, de Melbourne (Austràlia)

*Twelve Apostles.*